

בס"ד. שיחת ש"פ במדבר, מבה"ח סיון, ה'תשכ"ז.

בלתי מוגה

א. עומדים אנו ביום הש"ק שלאחרי ל"ג בעומר, וע"פ הידוע שכל הענינים שהיו במשך ימי השבוע מתעלים ביום השבת עד לתכלית העילוי, כמ"ש "ויכולו השמים והארץ גו", שזהו ענין הכליון והעלוי², ועי"ז נמשך גם ענין התענוג, "וקראת לשבת עונג"³ — נמצא, שענינם העיקרי של ימי השבוע, ובנדו"ד, ענינו העיקרי של ל"ג בעומר, העילוי והשלימות שלו, היא ביום הש"ק זה.

ואם הדברים אמורים בנוגע לענינים של כל ימי השבוע, עאכ"ו כ שכן הוא בנוגע לענינים השייכים ליום ראשון בשבוע, כמו ל"ג בעומר, שחל בשנה זו ביום ראשון בשבוע — מצד השייכות המיוחדת של יום ראשון ליום השבת:

יום ראשון הוא התחלת השבוע, ויום השבת הוא סוף השבוע. וע"פ הידוע שכל עניני קדושה הם באופן ד"נעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן⁴, הרי מובן שיש שייכות מיוחדת בין יום ראשון ליום השבת. וכפי שרואים מיד בבריאת העולם השייכות המיוחדת שביניהם בנוגע למעלת האור — שביום ראשון האיר האור ש"הי' אדה"ר מביט בו מסוף העולם ועד סופו"⁵, וכמו"כ גם בנוגע ליום השבת, שבו לא נאמר "ויהי ערב", כיון ש"ל"ו שעות שימשה אותה האורה"⁶, והיינו, שאע"פ שבימים שבינתיים (לאחרי יום ראשון) לא הי' אור מיוחד ונעלה, הנה ביום השבת חזר ונמשך אור נעלה מיוחד, עד שלא היתה מציאות של חושך כלל.

וענין זה (השייכות שבין יום ראשון ליום השבת) מובן גם בפשטות — כיון ששניהם ימים שכוללים את כל ימי השבוע: יום ראשון כולל את הימים הבאים, ויום השבת כולל את הימים הקודמים, וכמדובר לעיל⁷ אודות פלוגתת ב"ש וב"ה בנוגע לנרות חנוכה אם הם כנגד "ימים

(5) חגיגה יב, א. ירושלמי ברכות פ"ח

ה"ה. ב"ר פ"א, ב. פ"ב, ו. ועוד.

(6) ירושלמי וב"ר שם.

(7) ראה שיחת אחש"פ סל"ו (לעיל ע')

(383). וש"נ.

(1) בראשית ב, א.

(2) ראה אוה"ת עה"פ (כרך א — מב, ב

ואילך. כרך ג — תקח, א ואילך).

(3) ישעי' נח, ג.

(4) ספר יצירה פ"א מ"ז.

הנכנסין" (העתידים לבוא) או "ימים היוצאין" (שיצאו כבר)⁸, ובנדו"ד: יום ראשון כולל את ה"ימים הנכנסין", ויום השבת כולל את ה"ימים היוצאין".

ואע"פ שהענין ד"ימים הנכנסין" הוא לפי דעת ב"ש, וההלכה היא כב"ה — הרי "אלו ואלו דברי אלקים חיים"⁹.

ובפרט ע"פ מאמר המשנה במסכת אבות¹⁰ (בפרק שלומדים ביום הש"ק זה) ש"מחלוקת שמאי והלל" היא "מחלוקת שהיא לשם שמים (ש)סופה להתקיים", ומזה מובן, שגם שיטת ב"ש יש לה קיום.

והביאור בזה — דלכאורה, איך אפשר לומר שיש קיום לשיטת ב"ש, בה בשעה ש"ב"ש במקום ב"ה אינה משנה"¹¹ — ע"פ המבואר בכתבי האריז"ל¹² שלעתיד לבוא תהי' הלכה כב"ש.

וע"פ מ"ש הרמב"ם¹³ בנוגע ל"עולם הבא", "זה שקראו אותו חכמים העולם הבא, לא מפני שאינו מצוי עתה . . אלא הרי הוא מצוי ועומד . . ולא קראוהו עולם הבא אלא מפני שאותן החיים באין לו לאדם אחר חיי העולם הזה שאנו קיימים בו כו" — מובן שכן הוא בענין "לעתיד לבוא", שאין הכוונה שענין זה יהי' רק בעתיד, ואילו עתה אינו שייך כלל, אלא זהו ענין שישנו גם עתה. ומזה מובן גם בנדו"ד, בנוגע לקביעת ההלכה כב"ש לעתיד לבוא — שענין זה ישנו גם עתה, כיון שע"י העבודה עתה, בזמן הגלות, באים להענין דהלכה כב"ש דלעת"ל. ונמצא, שגם עתה קיימת שיטת ב"ש שדנין לפי "ימים הנכנסין", שזוהי מעלת יום ראשון בשבוע, שכולל את כל ימי השבוע העתידים לבוא; ולכן יש לו שייכות מיוחדת עם יום השבת, שכולל את כל ימי השבוע שכבר יצאו.

ויש מעלה נוספת ביום ראשון:

כשם שיום ראשון כולל את כל ימי השבוע העתידים לבוא, ישנם עוד ימים שכוללים את הימים העתידים לבוא, כמו ר"ה שכולל את כל ימי החודש, וכן ר"ה שכולל את כל ימי השנה, שלכן נקראים בשם "ראש"¹⁴.

(12) ראה מק"מ לזח"א יז, ב. הובא בלקו"ת קרח נד, רע"ג.
(13) הל' תשובה ספ"ח.
(14) ראה לקו"ת דרושי ר"ה נח, א ואילך. ובכ"מ.

(8) שבת כא, ב (ובפרש"י).
(9) עירובין יג, ב. וש"נ.
(10) פ"ה מי"ז.
(11) ברכות לו, ריש ע"ב. וש"נ.

אבל יש מעלה מיוחדת ביום ראשון, אפילו לגבי ר"ח ור"ה — שנקרא גם "יום אחד"¹⁵, "לפי שהי' הקב"ה יחיד בעולמו"¹⁶, שזהו ע"ד המעמד ומצב דלעתיד לבוא¹⁷, שאז יהי' גילוי אלקות בעולם באופן ש"אין עוד מלבדו"¹⁸ ("יחיד בעולמו"), כמ"ש¹⁹ "ביום ההוא יהי' ה' אחד ושמו אחד", "לא כעולם הזה העולם הבא, העולם הזה, נכתב ביו"ד ה"י ונקרא באל"ף דל"ת ("לא כשאני נכתב אני נקרא"), אבל לעולם הבא כולו אחד, נקרא ביו"ד ה"י ונכתב ביו"ד ה"י" ("כשאני נכתב אני נקרא")²⁰, שבאותו אופן שנכתב תהי' גם הקריאה בגלוי.

ומכל זה מובן השייכות המיוחדת של יום הש"ק זה לל"ג בעומר.

* * *

ב. מאמר (כעין שיחה) ד"ה איתא בזהר תניא כו' זימנא חדא הוי צריכא עלמא למטרא כו'.

* * *

ג. בהמשך להמבואר לעיל (במאמר²¹) אודות החילוק שבין תפלה לתורה, שתפלה היא מלמטה למעלה, ואילו תורה היא מלמעלה למטה, וזהו גם החילוק בענין הגשמים אם פועלים זאת ע"י תפלה, שהיא עבודה האדם למטה, או ע"י תורה, שהיא המשכה מלמעלה גם ללא זיכרון המטה, כפי שהי' אצל רשב"י — הנה כן הוא בנוגע לענין המלחמה²².

ובהקדמה — שבכלל יש כמה סוגי מלחמה: "מלחמת מצוה — זו מלחמת שבעה עממין .. ועזרת ישראל מיד צר שבא עליהם", ו"מלחמת הרשות — כדי להרחיב גבול ישראל כו'" (כמ"ש הרמב"ם²³), וכמו לעתיד לבוא, כמ"ש²⁴ "ואם ירחיב ה' אלקיך את גבולך", גם ארץ קני קניזי וקדמוני — עשר עממין.

ובזה גופא — יש ענין של מלחמה שנעשה ע"י העבודה דלמטה,

19) זכרי' יד, ט.

20) פסחים נ, סע"א. וש"נ.

21) פ"ב ואילך (לעיל ע' 416 ואילך).

22) כנראה בקשר למלחמת ששת הימים (המור"ל).

23) הלי' מלכים רפ"ה.

24) פ' שופטים יט, ח ובפרש"י.

15) בראשית א, ה.

16) פרש"י עה"פ — מב"ר פ"ג, ח.

17) בענין זה הזכיר כ"ק אדמו"ר שליט"א

משנ"ת במאמר דאחש"פ ד"ה להבין ענין

קרי"ס, בתוספת ההתחלה בפסוק (תהלים סו,

ו) "הפך ים ליבשה בנהר יעברו ברגל שם

נשמחה בו" (לעיל ע' 337 ואילך).

18) ואתחנן ד, לה.

ע"י "כל יוצא צבא בישראל"²⁵; אבל יש גם ענין של מלחמה שנעשה ע"י הקב"ה — "מלחמה לה"²⁶, ש"ה' איש מלחמה"²⁷.

וע"ד מ"ש²⁸ "כי ה' אלקיך מתהלך בקרב מחניך גו' והי' מחניך קדוש", וכידוע הפירוש בזה, שמצד זה גופא ש"ה' אלקיך מתהלך בקרב מחניך", הנה עוד לפני העבודה שמצד המטה, נעשה כבר הענין ד"והי' מחניך קדוש" מלמעלה למטה.

ד. ומובן, שכאשר ענין המלחמה נעשה מצד למעלה — הרי זה באופן אחר לגמרי:

ויובן מענין הרפואה,

— ובהקדמה, שלאמיתו של דבר, גם ענין המלחמה הו"ע של חז"ל הדורש רפואה, כי, במצב נורמלי, אין מקום לענין של מלחמה, שהרי "לה' הארץ ומלוואה"²⁹ (וכפי שיהי' בגילוי לעתיד לבוא, כשיקויים היעוד³⁰ "והיתה לה' המלוכה"), והקב"ה נותן לכל אחד את החלק הראוי לו כו'; ורק כאשר ישנו מישהו שאינו נורמלי, משוגע כו', ורצונו לערוך מלחמה, אזי מוכרח גם הצד השני להלחם, בכדי לנצח כו'. —

שיש חילוק בין רפואה שבאה מלמטה, ע"י רופא בשר ודם, לרפואה שבאה ע"י הקב"ה בעצמו — שכאשר הרפואה באה ע"י בשר ודם, הרי זה באופן שלכתחילה ישנו ענין של חולי, ואח"כ נעשית הרפואה ע"י הרופא, משא"כ כאשר הרפואה באה ע"י הקב"ה בעצמו, הרי זה באופן ש"כל המחלה גו' לא אשים עליך כי אני ה' רופאך"³¹, היינו, שמלכתחילה אין ענין של חולי.

וכמבואר במאמר של הצ"צ ד"ה רפאני הוי' וארפא (שמסתמא יודפס בקרוב³²), בביאור דברי הבחיי על הפסוק³³ "ורפא ירפא": "כל רפואה בבשר ודם לא מצאנוה בכל הכתובים כי אם בדגש .. אבל בהקב"ה מצינו ברפה, הוא שכתוב³⁴ רפאני ה' וארפא .. כי אני ה' רופאך .. והטעם בזה, כי הרפואה בבשר ודם אינו אלא ע"י צער וטורח, והוא שיקבל הסם או המשקה המר, אבל רפואה של הקב"ה בנחת, אין שם

(32) נדפס לאח"ז באוה"ת נ"ך ח"א ע' שנט ואילך. וראה גם מכתב ל"ג בעומר שנה זו (אג"ק חכ"ד ע' שלז): "מצו"ב העתק רשימת אדמו"ר הצ"צ כו".
(33) משפטים כא, יט.
(34) ירמי' יז, יד.

(25) פרשתנו א, ג.
(26) ס"פ בשלח.
(27) שם טו, ג.
(28) תצא כג, טו.
(29) תהלים כד, א.
(30) עובדי' בסופו.
(31) בשלח טו, כו.

צער כלל כו", ומבאר הצ"צ, ש"הרפואה הבאה מבחי' .. רחמים היא ברפא (בניגוד לרפואה בבחי' דגש, שמורה על התוקף והגבורה כו', ע"י סממנים קשים ומרים) .. שמקדים רחמים לרוגז, שלא יבוא עליו המחלה כלל"35.

ובאופן כזה הוא גם בנוגע לענין המלחמה, כשנעשית ע"י הקב"ה בעצמו.

ובפרטיות יותר:

בנוגע למלחמה יש שני ענינים עיקריים: (א) נצחון וביטול האויב — "ונתנו ה' אלקיך בידך"36, (ב) שכל היוצאים לצבא יחזרו בשלימות, כפי שהי' במלחמת מדין, ש"לא נפקד ממנו איש"37.

וכאשר ענין המלחמה נעשה ע"י הקב"ה, אזי נעשים שני ענינים אלו באופן שלמטה אין צורך במלחמה בפועל.

ה. אמנם, כדי לפעול שענין המלחמה יהי' ע"י הקב"ה בעצמו, צריך להיות הענין ד"תכין לבם תקשיב אזנך"38.

ונוסף לזה, יש גם מצוה מיוחדת שעל ידה יכולים לבוא למעמד ומצב שענין המלחמה יהי' ע"י הקב"ה בעצמו.

ובהקדמה — שאע"פ שאמרו רז"ל39 "לא תהא יושב ושוקל במצוותי של תורה כו', אחת קלה שבקלות ואחת חמורה שבחמורות כו", מ"מ, מצינו כמה מצוות שיש להם סגולות מיוחדות. — קיום המצוה צריך להיות אמנם רק בשביל לקיים ציווי הקב"ה, וכנוסח הברכה: "אשר קדשנו במצוותיו וצווננו", אבל אעפ"כ, המציאות היא שיש למצוות אלו סגולות מיוחדות.

ובנוגע לעניננו — הרי זו מצות תפילין, כדלקמן.

ו. איתא בגמרא40: "כל המניח תפילין מאריך ימים, שנאמר41 ה' עליהם (אותם שנושאים עליהם שם ה' בתפילין) יחיו".

ומובן, שכאשר ישנה ההבטחה לאריכות ימים, בודאי לא יפגע כו', כך, שיהי' הענין ד"לא נפקד ממנו איש".

אמנם, גם כאשר "לא נפקד ממנו איש", הרי עדיין יכול להיות שיש

(35) ראה גם אג"ק שם (ס"ע שלו ואילך). (39) ירושלמי פאה פ"א ה"א. תנחומא

(36) ר"פ תצא. עקב ב. דבר פ"ו, ב. ועוד.

(37) מטות לא, מט. (40) מנחות מד, סע"א ואילך (ובפרש"י).

(38) תהלים יו"ד, יז. (41) ישע"י לח, טז.

צורך במלחמה בפועל, וכמו במדין, שהיתה מלחמה בפועל, אלא שהמלחמה היתה באופן ש"לא נפקד ממנו איש".

אך ישנו ענין נוסף במצות תפילין — כדברי הגמרא במסכת ברכות⁴²: "כתיב⁴³ וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך .. אלו תפילין שבראש".

ומובן, שכאשר נפעל הענין ד"ויראו ממך", הנה לא זו בלבד ש"לא נפקד ממנו איש", אלא עוד זאת, שהאויב מתבטל מיד, כך, שלכתחילה אין צורך במלחמה כלל.

ז. ולהעיר:

לכאורה יש מקום לומר שהענין ד"ויראו ממך" הוא רק בשעת הנחת התפילין, ולא לאח"ז. אבל, הפירוש בפשטות אינו כן, אלא שהנחת תפילין ("שם ה' נקרא עליך") פועלת ש"ויראו ממך" גם לאח"ז.

וכפי שרואים בקריעת ים סוף, שפעלה ש"נבהלו אלופי אדום אילי מואב גו' נמוגו כל יושבי כנען"⁴⁴ — שענין זה הי' לא רק ברגע של קרי"ס, אלא פעל גם לאחר ריבוי זמן, לאחר ארבעים שנה, כדברי רחב: "שמענו את אשר הוביש ה' את מי ים סוף מפניכם .. וימס לבבנו"⁴⁵, "נפלה אימתכם עלינו וכי נמוגו כל יושבי הארץ מפניכם"⁴⁶, ועד שנתבטלו בדרך ממילא, ללא צורך במלחמה כלל, וזאת, למרות שהמאורע דקרי"ס עצמו היתה ריבוי זמן קודם הכניסה לארץ — מיד לאחר יצי"מ, לפני מ"ת (שזוהי התכלית דיצי"מ, כפי שידעו בני"ש בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה"⁴⁷).

וכן הוא בנדוד, שהנחת תפילין פועלת שהגוי רואה שזהו יהודי ש"שם ה' נקרא עליך", ועי"ז — "ויראו ממך", לא רק בשעת מעשה, אלא גם לאח"ז.

ח. ועוד ענין בזה:

ובהקדים — שהענין ד"יוצא צבא בישראל"⁴⁸ צריך להיות באופן של אחדות, כפי שרואים ש"יוצאי צבא" היו מכל השבטים, מהמעולה שבהם — שבט יהודה, ועד לפחות שבהם — שבט דן.

ומזה מובן שגם הפעולה של הנחת תפילין בנוגע ליוצאי צבא

(45) יהושע ב, יו"ד-יא.

(46) שם, ט.

(47) שמות ג, יב.

(42) ו, א. וש"ג.

(43) תבוא כח, יו"ד.

(44) בשלח טו, טו.

בישראל (הענין של אריכות ימים ("ולא נפקד ממנו איש"), והענין ד"ויראו ממך") היא באופן של אחדות — שכאשר יהודי אחד מניח תפילין לזכותו של חברו, מועילה הזכות להגן עליו כו'.

וע"ד שמצינו אצל רשב"י, שהגין בזכותו על כל בני"י, כפי שאמר "יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין"⁴⁸.

וע"ד האמור לעיל (ס"ג) אודות החילוק שבין פעולת התפלה לפעולת התורה, שענין התורה — ענינו של רשב"י — הוא מלמעלה למטה, ולכן לא נוגע מצב האדם כו'.

ומה גם שכללות ענין התורה קשור עם ענין השלום (אחדות), כמארז"ל⁴⁹ "שכשניתנה תורה לישראל הי' קולו הולך מסוף העולם ועד סופו, וכל [מלכין] עובדי כוכבים אחזתן רעדה בהיכליהן .. נתקבצו כולם אצל בלעם הרשע, ואמרו לו, מה קול ההמון אשר שמענו .. אמר להם, חמדה טובה יש לו (להקב"ה) בבית גנזיו .. וביקש ליתנה לבניו, שנאמר⁵⁰ ה' עוז לעמו יתן, [מיד] פתחו כולם ואמרו ה' יברך את עמו בשלום", ועז"נ⁵¹ "ארץ יראה וסקטה".

ט. ויה"ר — והוא העיקר — שע"י קיום מצות תפילין יהי' הענין ד"ויראו ממך" באופן שיתבטלו לגמרי ולא יהי' צורך במלחמה כלל, וכמ"ש⁵² "ונתתי שלום בארץ .. וחרב לא תעבור בארצכם", "אפילו חרב של שלום"⁵³, ולא רק "בארצכם", בשטח ישראל, אלא יתבטלו אפילו במקומם, ועאכו"כ שלא יוכלו ליטול מבני"י מאומה, וכן כל הברכות האמורות בפרשה — החל מ"ונתתי גשמיכם בעתם"⁵⁴, ועד "ואולך אתכם קוממיות"⁵⁵, "בקומה זקופה"⁵⁶, וכן גם הפירוש "שתי קומות"⁵⁷, שרומז גם לחיבור גליא וסתים שבתורה⁵⁸, שע"י נעשית שלימות ההתקשרות⁵⁹ דנש"י עם קוב"ה ע"י אורייתא. וזו תהי' הכנה קרובה לגאולה האמיתית והשלימה, ע"י משיח צדקנו, בקרוב ממש.

* * *

48) סוכה מה, ב.	54) שם, ד.
49) זבחים קטז, סע"א.	55) שם, יג.
50) תהלים כט, יא.	56) פרש"י עה"פ.
51) שם עו, ט. וראה ילקוט מעם לועז	57) ב"ב עה, א.
52) עה"פ ואתחנן ד, יא. ספר והזהיר ר"פ יתרו.	58) ראה גם אג"ק חי"ג ע' קלג.
53) בחוקתי כו, ו.	59) ראה זח"ג עג, א.
54) תענית כב, ב.	

י. בהמשך להמוזכר לעיל (ס"ו) ש"כל המניח תפילין מאריך ימים", יש להעיר, שכן הוא הלשון בגמרא, וכן בטור⁶⁰ ("כל המניחין"), אבל לשון הרמב"ם⁶¹ הוא: "כל הרגיל בתפילין כו'", ובשו"ע של רבינו הזקן⁶²: "כל הזהיר בהן כו'".

— בלשון הגמרא "כל המניח כו'", יש לומר בפשטות שזהו לפי שמאמר זה בא בהמשך למאמר שלפנ"ז "כל שאינו מניח תפילין עובר כו'", ולכן נאמר גם כאן הלשון "כל המניח תפילין מאריך ימים"; ובנוגע לרמב"ם — אולי היתה לו גירסא אחרת בגמרא. ועד"ז בנוגע לרבינו הזקן כו'.

ואין כאן המקום לבאר טעם החילוק בין לשון הגמרא ללשון הרמב"ם — בתור "פוסק", וכן בנוגע ללשון רבינו הזקן — בתור "פוסק אחרון".

יא. ובכל אופן, החילוק הנ"ל בין "המניח תפילין", "הרגיל בתפילין" או "הזהיר בהן" — הוא רק בנוגע לאריכות ימים; אבל בנוגע לענין ד"ויראו ממך" — אין חילוקים.

והביאור בזה — בפשטות:

הענין ד"ויראו ממך" הוא בנוגע לגוים — "עמי הארץ", ומוכן, שהגוי אינו יודע להבחין חילוקי הדרגות של יהודי, איזה מחשבות היו לו, מחשבות קדושות או מחשבות אחרות; אם הוא רק "מניח תפילין", או גם "רגיל בתפילין" או "זהיר בהן"; אם הוא רק "מניח תפילין" — אזי מתקיים בו "ויראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך". אבל הענין דאריכות ימים הוא בינו ובין הקב"ה, ולהיותו "יודע מחשבות", יודע הקב"ה דרגתו של כאו"א, ובמילא יש בזה חילוקי דרגות.

והענין בזה:

אריכות ימים — כוללת גם שהימים הם באופן שנוגשת בהם עריכות ("געשמאָקע טעג"), וכדברי החסיד ר' יקותיאל ליעפּלער⁶³ בנוגע לאריכות ימים: "אַבער ניט מיט פּויערשע יאָרן"⁶⁴, כי אם שנים של חיים

63) סה"ש תש"ב ע' 103. אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ו ע' שלד (נעתק ב"היום יום" ו חשון). וראה גם תו"מ חמ"ה ע' 270.
64) = שנות חיים של איכר.

60) אר"ח סל"ז.
61) הל' תפילין ספ"ד.
62) אר"ח שם ס"א.

ברוח החסידות כו' ("חסידישע יאָרן"), ובאופן של שלימות בכל האברים והחושים, "שלם בגופו כו' שלם בתורתו"⁶⁵, הן בגשמיות והן ברוחניות, — שהרי אצל בני, "גוי אחד בארץ"⁶⁶, הגשמיות והרוחניות באים ביחד,

וכמודגש במצות תפילין — "הוקשה כל התורה כולה לתפילין"⁶⁷ — שזוהי מהדוגמאות העיקריות שהובאו בדרושי חסידות⁶⁸ בנוגע להתלבשות במצוות בגשמיות: ציצית בצמר גשמי ותפילין בקלף גשמי, והיינו, שע"י מצות תפילין נעשה החיבור של רוחניות המצוה עם גשמיות הקלף והדיו כו'. וענין זה מודגש גם בשם "תפילין" (שהרי שם בתורה מורה על עצם הדבר⁶⁹) — מלשון חיבור⁷⁰, כמו "נפתולי אלקים נפתלתי"⁷¹, שזהו החיבור של אלקות עם גשמיות.

ומזה מובן, שכדי לזכות לברכת ה' בענין של אריכות ימים, לא די בהנחת תפילין פעם אחת,

— הנחת תפילין פעם אחת פועלת אמנם הענין ד"ויראו ממך", שהאויב מתבטל כו', אבל עדיין יכול להיות מעמד ומצב שהימים שלו אינם באופן של עריבות כו', אלא ימים משעממים ("נודנע"); הוא לא יודע מה לעשות עם עצמו, וכ"ש שאינו יודע מה לעשות עם הזולת כו' —

אלא יש צורך בהנחת תפילין מידי יום ביומו, וכמודגש גם בלשון "כל המניח תפילין", לשון הוה, היינו, שמניח תפילין בכל יום ויום, ועד ל"הרגיל בתפילין" ו"הזהיר בהן".

יב. ולא לדרשה קאתינא, אלא ככל עניני התורה, מלשון הוראה⁷², שכל ענין צריך לבוא בפועל ממש:

בקשר עם מצב ההוה בארצנו הקדושה, יש להשתדל ביותר ולפעול על מספר הכי גדול של יהודים שיניחו תפילין, בדוקות וכשרות ועד לאופן של הידור — כיון שבמצות תפילין יש סגולה מיוחדת לצאת בשלום מהקשיים שבמצב ההוה, כאמור לעיל, ש"כל המניח תפילין

69) ראה תניא שעהי"ה א פ"א. ובכ"מ.

70) ראה תו"א מקץ לה, ב. ובכ"מ.

71) ויצא ל, ח ובפרש"י.

72) ראה רד"ק לתהלים יט, ח. גו"א ר"פ

בראשית (בשם הרד"ק). זח"ג נג, ב.

65) שבת לג, סע"ב. הובא בפרש"י עה"ת

וישלח לג, יח.

66) שמואל"ב ז, כג. ועוד.

67) קידושין לה, א. וש"נ.

68) ראה — לדוגמא — לקו"ת ואתחנן

ו, ג. ובכ"מ.

מאריך ימים", ו"ראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך .. אלו תפילין שבראש".

— והרי "תפילין שבראש" כולל גם תפילין של יד, כמובן מדרשת חז"ל⁷³ "אמר קרא⁷⁴ והיו לטוטפת בין עיניך, כל זמן שבין עיניך יהו שתיים", והיינו, שכאשר מניחים תש"ר צ"ל כבר לפני"ז הנחת תש"י. וכמו בפנימיות הענינים, שכאשר ישנו ענין ההבנה וההשגה ("נשמע"), שזהו תוכן הענין דתפילין של ראש, הנה כבר לפני"ז ישנו ענין המעשה (ולא באופן שרוצה להבין תחילה כו'), שזהו תוכן הענין דתפילין של יד, ודוקא לאחרי וע"י הענין ד"נעשה" באים להענין ד"נשמע".

וכל זה — מתוך שמחה, ככל המצוות שבתורה שקיומם צריך להיות בשמחה ובטוב לבב⁷⁵,

ושמחה פורץ גדר⁷⁶ — פריצת כל הגדרים, וביטול כל המיצרים וגבולים המבלבלים בגשמיות וברוחניות, כדי שיוכלו לעסוק בתומ"צ מתוך מנוחה (וכמ"ש הרמב"ם⁷⁷ "לא נתאו החכמים והנביאים ימות המשיח .. אלא כדי שיהיו פנויין בתורה וחכמתה") ושלוש ("פדה בשלוש"⁷⁸),

ועד שבאים "ליום שכולו .. מנוחה"⁷⁹, בביאת משיח צדקנו, יבוא ויגאלנו בקרוב ממש, אמן כן יהי רצון.

* * *

יג. כ"ק אדמו"ר שליט"א הזכיר אודות הכינוס ("קאָנווענשאָן") של נשי חב"ד⁸⁰, ושיבח אותן על עבודתן בחריצות כו'⁸¹, ובירכן בהצלחה כו'.

* * *

---

73 מנחת לו, א.
74 ואתחנן ו, ח.
75 ראה רמב"ם הל' לולב בסופן. תניא פכ"ו. ובכ"מ.
76 ראה סה"מ תרנ"ז ס"ע רכג ואילך.
77 סוף הל' מלכים.
78 תהלים נה, יט.
79 תמיד בסופה.
80 ראה גם מכתב ל"ג בעומר שנה זו (כב), אלא ישנו הנהגתם כו', ועד שהנשים יוכלו ללמוד מהם.
81 בכת-שחוק: ולא לו שישנים עתה — הצעתי שילכו מחר להרישום של ה"קאָנווענשאָן", ויראו שיושבות כו"כ נשים, כן תירבנה, שעובדות כו"כ שעות מבלי להירדם לרגע, וילמדו מהן. ויה"ר שלא יצטרכו האנשים ללמוד מהנשים (ע"ד מ"ש "ויבאו האנשים על הנשים" ויקהל לה, אלא ישנו הנהגתם כו', ועד שהנשים יוכלו ללמוד מהם.)

יד. ביאור השינויים והסתירות בפירושי רש"י⁸² בנוגע לעבודת הלויים: "ושרתו אותו", "ומהו השירות, ושמרו את משמרתו, לפי ששמירת המקדש עליו שלא יקרב זר.. והלויים הללו מסייעין אותם כו", "ושמרו את משמרתו", "כל מנוי שהאדם ממונה עליו.. קרוי משמרת כו", "ואת משמרת בני ישראל", "שכולם היו זקוקים לצרכי המקדש, אלא שהלויים באים תחתיהם בשליחותם, לפיכך לוקחים מהם המעשרות בשכרן", "מאת בני ישראל", "כמו מתוך בני ישראל, כלומר משאר כל העדה נבדלו לכך בגזרת המקום כו", "ואני הנה לקחתי", "מהיכן זכיתי בהן", "מתוך בני ישראל", "שיהיו ישראל שוכרין אותן לשירות שלי וכו" — שיש ב' סוגים בעבודת הלויים: (א) שמירה מכניסת זרים (שלילה), שהיא רק בתור סיוע לכהנים, (ב) צרכי המשכן עצמו (חיוב), שהיא חובת הלויים עצמם, בשליחותם של כל ישראל (כיון שכא"א ("כולן") שייך לעבודת הלויים, שהרי לולי זאת, "מי⁸³ איכא מידי דאנן לא מצינן עבדינן ואינהו (השלוחים) מצי עבדי⁸⁴) — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס בלקו"ש חי"ג ע' 9 ואילך.

* * *

טו. דובר גם אודות ההכנה לחג השבועות, קבלת התורה⁸⁵ בשמחה ובפנימיות, שמתחילה בשבת מברכים חודש סיון, "חודש השלישי", "ירחא תליתאי" הקשור עם "אוריאן תליתאי"⁸⁶. ובסיום הענין הזכיר עוה"פ את הענין ד"ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחריד", ועמידת בניי "בקומה זקופה", באופן ד"נשא את ראש"⁸⁷.

(82) נזכר גם ענינו של "הר סיני", "שירדה שנה לאומות העולם" (שבת פט, סע"א ואילך).

(85) שם פח, א.

(86) ר"פ נשא.

(82) ג, ר"ב.

(83) קידושין כג, ב. וש"נ.

(84) לשלימות הענין — ראה שיחת ש"פ

העלותך ס"ב (ת"מ ח"נ ע' 88).